

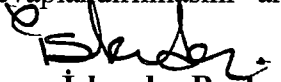

48135

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **21.08.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

1980 sonrası uygulanan neoliberal politikalar, kamusal eğitimin tasfiyesini ve eğitim emekçilerinin güvencesizleştirilmesini derinleştirmiştir. Siyasi iktidar; okulları piyasa koşullarına göre yapılandırırken kadrolu, sözleşmeli ve ücretli şeklinde parçalı bir istihdam hiyerarşisi yaratmıştır. Aday öğretmenlerden "akademik nitelik" talep etme iddiasıyla Millî Eğitim Akademileri kuran anlayış, konu ucuz iş gücü ve emek sömürüsü olduğunda on binlerce öğretmeni asgari ücretin yarısına denk düşen sefalet ücretlerine ve yarım sigortaya mahkûm etmektedir.

Emek Araştırmaları Derneği (EMEK-AR) tarafından hazırlanan rapordaki somut veriler, eğitim alanındaki kölelik ve sömürü düzenini açıkça ortaya koymaktadır.

Atama bekleyen yaklaşık 600 bin öğretmen bulunmasına rağmen, geçici bir idari tedbir olarak kurgulanan ücretli öğretmenlik asli istihdam modeli haline getirilmiştir. 2024-2025 eğitim-öğretim yılında 78 ilde görev yapan ücretli öğretmen sayısı 86 bin 136'ya yükselmiştir. Oysa sadece 75 ildeki resmi norm kadro ihtiyacı 100 bin 541'dir. Kadrolu atama yapmaktan kaçınan Bakanlık, öğretmen açığını güvencesiz ve ucuz emekle yönetmektedir.

2026 yılı itibarıyla saat ücreti 167 TL olan ücretli öğretmenler, tam ders yüküyle çalışsalar dahi asgari ücretin (28.000 TL) sınırında veya altında gelir elde etmektedir. Haftada 15 saat derse giren bir branş öğretmeni ayda yaklaşık 15 bin TL almaktadır. Resmî tatil, kar tatili veya hastalık durumunda ücret kesilmekte, sigorta primleri eksik yatırılmaktadır. Aynı okulda, aynı derse giren öğretmenler hak bakımından eşitsiz koşullarda çalışmakta; bu güvencesizlik ortamı öğrencilerin eğitim hakkını da sekteye uğratmaktadır.

Görev yapan 90 bine yakın ücretli öğretmenin 40 bine yakını Eğitim Fakültesi mezunu olmadığı gibi, 9 bine yakını ön lisans mezunudur. Atama bekleyen binlerce eğitim fakültesi mezunu varken, alan dışı görevlendirmelerle hem emek ucuzlatılmakta hem de eğitimin niteliği düşürülmektedir.

Yaygın eğitimde görev yapan 113 bin 205 öğreticinin 107 bin 348'i (%94,8'i) usta öğreticidir. Yani yaygın eğitimin neredeyse tamamı ders saati karşılığı çalışan güvencesiz emekçilerce yürütülmektedir. 7 Ağustos 2024 tarihinde getirilen ders saati kotası/sınırlaması sonucunda; 2023-2025 yılları arasında açılan kurs sayısı %47,6 gerilemiş, usta öğretici sayısı 196 bin 741'den 107 bin 348'e düşürülerek 89 bin 393 usta öğretici işsiz bırakılmıştır. Milyonlarca yurtsaşın meslek ve beceri edindiği Halk Eğitim Merkezleri adeta çökertilmiştir.

21.08.2026

48135

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

2023-2025 döneminde MEB bütçesi %233,5 artarak 1 trilyon 452 milyar TL'ye yükselirken, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün MEB bütçesindeki payı %3,25'ten %1,64'e düşürülmüştür. "Kaynak yok" iddiasıyla usta öğreticilerin kursları kapatılırken, Türkiye Maarif Vakfı'na 2024'te 5,7 milyar TL, 2025'te 6,77 milyar TL transfer edilmiştir. Maarif Vakfı'nda öğrenci başına düşen bütçe (103.191 TL), Halk Eğitimdeki kursiyer başına düşen bütçenin (2.988 TL) tam 34,5 katıdır. Ayrıca iktidara yakın TÜGVA vb. vakıf ve dernekler ders saati kotalarından muaf tutularak ayrıcalıklandırılmıştır.

Öğretmen emeğini değersizleştiren, çalışanları yoksulluğa ve güvencesizliğe, öğrencileri ise niteliksiz eğitime mahkûm eden bu düzen kabul edilemez.

Bu bağlamda;

1. Atama bekleyen 600 bini aşkın öğretmen ve 100 binin üzerinde resmî norm kadro açığı varken, güvencesiz, sömürüye açık ve sefalet ücretine dayalı ücretli öğretmenlik uygulamasında ısrar edilmesinin gerekçesi nedir? Ücretli öğretmenlik uygulamasının tamamen kaldırılması ve tüm öğretmenlerin kadrolu/güvenceli istihdam edilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?
2. Aynı okulda aynı işi yapan kadrolu ve ücretli öğretmenler arasındaki ücret, sigorta, özlük ve sosyal hak eşitsizliklerini gidermek; "eşit işe eşit ücret ve eşit hak" ilkesini sağlamak amacıyla idari ve yasal bir düzenleme yapacak mısınız?
3. Ücretli öğretmenlerin sigorta primlerinin yarım yatırılması, hastalık ve resmî tatillerde ücretlerinin kesilmesi hangi mevzuat ve adalet anlayışına dayanmaktadır? Geçmişe dönük eksik primlerin tamamlanması gündeminizde midir?
4. Hayat Boyu Öğrenme kurumlarında görev yapan eğitimcilerin %94,8'inin güvencesiz usta öğreticilerden oluşması karşısında, bu emekçilere kadrolu ve güvenceli bir mesleki statü verilmesi planlanmakta mıdır?
5. 7 Ağustos 2024 tarihli ders saati kotası kararı sonrasında iki yıl içinde 89 binden fazla usta öğreticinin işsiz kalmasının ve 3,5 milyona yakın yurttaşın halk eğitimi hakkından mahrum kalmasının sorumluluğu kime aittir? Bu kotaların kaldırılması ve kapatılan kursların yeniden açılması sağlanacak mıdır?
6. MEB bütçesi %233,5 oranında büyürken, halk eğitimin bütçedeki payının %3,25'ten %1,64'e düşürülmesinin gerekçesi nedir? Yurttaşın eğitimi ve usta öğreticinin emeği söz konusu olduğunda uygulanan "tasarruf" politikaları neden dini/siyasal vakıf ve derneklere aktarılan kaynaklarda uygulanmamaktadır?
7. Türkiye Maarif Vakfı'na sadece 2024 ve 2025 yıllarında aktarılan yaklaşık 12,5 milyar TL tutarındaki kamu kaynağı dikkate alındığında; Maarif Vakfı'nda öğrenci başına düşen bütçenin Halk Eğitim'deki kursiyer bütçesinin 34,5 katı olmasını kamusal kaynak kullanımını açısından nasıl açıklıyorsunuz?
8. Bakanlığınızın TÜGVA ve benzeri vakıf/derneklerle imzaladığı protokoller kapsamında açılan kursların ders saati kotalarından muaf tutulmasının gerekçesi nedir? Usta öğreticilerin kurs açabilmek için bu vakıflara yönlendirildiği ve "bağış" adı altında para istendiği iddialarına ilişkin başlatılmış bir soruşturma bulunmakta mıdır?